

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. maja.

Minister vnanjih zadev graf Andrassy je v soboto v finančnem odboru delegacije državnega zbora važne politične izjave od sebe dal, katere torej na tem mestu priobčujemo. Vprašan od poročevalca dr. Schaupa, kaj je ministerstvo vnanjih zadev storilo nasproti oholim besedam papeževim zavoljo konfesionalnih postav, rekel je Andrassy, da dotične note zavoljo oblike ne more objaviti, namreč ker se na o s o b n o cesarjevo pismo naslanja in ono pismo dopolnjuje. Ker pa ima delegacija pravico v vseh vnanjih zadevah podučiti se bolj nego rudeča knjiga sme stvari razložiti, pove minister obsežek te note. Le-ta izreka misel, da oni, ki so papeževo encikliko navdihovali, niso hoteli miru med državo in cerkvijo ohraniti, nego kaliti. V tej noti se obžaluje, da enciklika preklinja v rečeh, ki niso dogmatične narave, nego spadajo med postavodajne pravice države. Vatikan naj rajši škofom svetuje, da bodo ubogali postavam. Ako se bode po sankcioniranih konfesionalnih postavah duhovenstvo ustavljalo jim pokorščino izkazovati, pravi nota, bode se država čutila opravdano in dolžno, državne pravice varovati in je tudi prepričana, da bode postavam veljavo zadobila. — Na to noto sicer odgovora nij bilo, in se ministru zdi, da so se (v Rimu) „nekoliko pomirili.“

V o g e r s k i delegaciji pak je na dotično interpelacijo odgovoril Andrassy, da monarhija stoji s Turčijo „dobro“ (nič več.) Turčija se je glede b o s a n s k e g a vprašanja udala volji Avstro-Ogerske. „Status quo“ (stanje tako kakor je) se želi v Turčiji ohraniti in je vsled tega z Rusijo sporazumljenje doseglo se. — Na peterburgskem shodu cesarjev se nij nič diplomatskih spisov menjavalo.

Vprašan zavoljo novice v „Times“ (da je Bismarck hotel Viktor Emanuelu v vojno zaplesti) odgovori minister, da „evropsko položje nij tako, da bi bil mir v nevarnosti“ — a precej pri drugi interpelaciji pravi minister Andrassy: „Ne da se tajiti, da so med narodi, čutili in interesi taka nasprotja, ki me pripuščajo misliti, da bi mir še dolgo časa trajal. Kako dolgo bo še mir, tega ne more ni on niti noben človek v Evropi povedati. Treba je, da se moč države tako ohrani, da bode branila mir, vsakako pa svoje interese. — Na vprašanje Scrinzija, pove Andrassy, da shodi monarhov niso imeli političnih planov, nego le osobne razgovore. — Scrinzi toži, da se manjša avstrijska trgovina na morji, da posebno Trst v tej stvari zmirom slabše stoji. Minister odgovori, da to spada v področje trgovinskega ministra, da bode pa on podpiral vse prizadevanje, ki bode pomorsko trgovino spešilo.“

Delegat Coronini vpraša, kedar se bodo meje nasproti Italiji uravnale. Knez Czartoriski vpraša, ali bi ne bilo bolje objavljenja rudeče knjige opustiti, a ne stavi nobenega nasveta, ker Andrassy pravi, da utegne še prilika priti, ki bode zavod te knjige vladi in zastopništvu prav prišel. — Politične važnosti je bil koncem še nasvet dr. Grossov, ki predlaga, naj se mesto avstrijskega poslanika pri papeževi kuriji odpravi, ker papeževe države nij več, in bi poslanik na italijanskem dvoru tudi lahko opravil kakšna posla pri papeži. Minister Andrassy pak je delegate v tem potolažil, da so pri papeževi kuriji še pustili diplomatskega poslanika, ker je papežu vendar le suvereniteta varovana, in ima Avstrija 28 milijonov katolikov. Poleg tega varuje ta poslanik tudi pravice apostolskega kralja. Italijanskega dvora poslanik zaradi tega ne more dobro poslovati tudi pri dvoru, ker kurija in italijanski dvor ne živita v prijateljskih razmerah.

Slovaki so na svoje narodne stroške po darovih in zbirkah, ustanovili eno slovaško celo in dve nižji gimnaziji. A te šole so zdaj v veliki nevarnosti, ker jih Magjari in magjaroni hote podreti, kot gnezda „panslavizma“. Torej v bankrotirani Magjariji še vedno na strahove verujejo, katere so celo dunajski judje uže iz števila svojih verovanih vraž izbrisali. — Slovaki pa imajo v takem položju težek in mučen naroden boj biti.

Vnanje države.

Francoski bonapartistični list „Pays“ je prašal te dni oficijozne liste, da-li princu Lulu nij, kakor grofu Chambordu, dovoljeno, priti na Francosko? „La Presse“ mu na to tako-le odgovarja: Dovoljeno je cesarskemu princu ne-le sprehajati se po „boulevard des Italiens“, zajutrekovati v „Cafè Anglais“, in po izgledu grofa de Paris priti v narodno zbornico pa se vsesti tam v tribuno, nego bode čez dve leti tudi moral, kakor vsak Francoz, ki je v mozevi starosti, vstopiti v vojaško službo, ako bode za kaj.

V **angleškem** parlamentu je v seji 9. maja Derby na interpelacijo, da-li je Angleška zadovoljna z napredovanjem Rusije v centralni Aziji in mejami, katere si misli Rusija staviti, odgovoril, da je ruska vlada tako miroljubna in spravedljiva, da se od njene strani nij bati nobene nevarnosti.

Grška zbornica poslancev je dakle razpuščena, in se je to razpuščenje 9. maja javno razglasilo. Volilni kolegiji so vpoklicani na 1. julij, da volijo nove poslance.

Nemški kancelar uže tolče na telegraf, da je „predrzna laž“, da bi on pozivljaj Viktorja Emanuela, naj od Francozov terja Savojo in Nizzo nazaj, in da je ta laž le zato zanešena med svet, da bi se sumničila nemška miroljubnost. Mi ne vemo, kaj bi bilo tam treba sumničenja, kjer fakta vsakoga v oči dregajo!

V pruskem deželnem zboru se je v soboto brala škofovska postava v tretje. Po-

Listek.

Silverija.

Prizori iz mehikanskega življenja.

(Francoski spisal Lucien Biart.)

I.

(Dalje.)

Jaz sem bil razžaljen. Sklicaval sem se na človeške občutke, ki so znali še brleti v tej okamneli duši. Warren me molčaje poslušal. Počasi začne gibati z obrvmi, pa tapljati se z bičem po škornjajh. Jaz mu povem vsako resnico, katero je zaslužil. On me osupnen gleda v obraz. Videl sem, kako mu je kri stopala na široko obličje pa zopet odtakala se.

Končno se mi vendar posreči, da ga pregovorim.

— Ali me tako slabo sodite? mi reče. Te besede izgovorivši odideva iz igralnice.

Ko prideva k Martinezu, najdeva Silve-

rijo na koridoru. Čudno ogleduje Warren. Njegova dolga brada, rudeča srajca, škornje — vse to jej nij bilo nič kaj prav.

Texien vzdigne dete ter je poljubi. Ona mu to rada pusti.

— Rad bi, da bi bila moja! reče Texien Warren.

Jaz ga strmo pogledam.

— Da, jaz imam rad otroke, posebno lepe.

Martineza najdeva pri polni zavednosti. Zadovoljno mi stisne roko, ko zagleda zaželenega moža.

— Ali močno trpite? ga vprašam jaz.

— Ne, odgovori on, zdi se mi, kakor bi ne imel več telesa. Pokličite Silverijo.

Na majhni mizi je pisal licencijat; župnik je, roke navzkriž, sedel pri ranjenci. Silverija jedva stopi v sobo, pa teče k oči. Bledi obraz jo osupne. Ničesa ne deje; a njene črne velike oči nas po vrsti izprašujejo, kaj ji je početi.

— Jaz imam samo tega otroka, War-

ren, reče Martinez zelo ginen. Mati je deklici, kakor veste, uže zdavnaj umrla. Jaz nemam niti brata, niti sestre. Ko jaz umrem, je Silverija sama, sama

— Saj ne umrete še, sennor, jeclja Texien, doktor

— Pustite me govoriti. Trenotki so mi odšteti. Jaz umrem kmalu, Warren, jaz to čutim. To zadnjo uro, zdaj ko imam še popolno pamet, si moram izvoliti moža, ki me nadomesti pri mojemu detetu, moža, kateremu zaupam vso mojo oblast, da deklico varuje ter jo odgoji, da bo poštena ženska. Licencijat je uredil potrebne papirje. Umirajoč mož govori z vami, Warren, to pomislite, — kajti ime, ki se ima v papirju vpisati, je vaše, ako to dovolite.

Texien se prestopi. Župnik vstane. Licencijat neha pisati. — Nezavednost! si mislim jaz.

Noč prihaja. Zadnji žarek solca je zasvetil slabo po neizmerni dvoran, v kateri smo bili. Warren se prestopi proti postelji

slanec Sybil je pripovedoval o agitaciji ultramontancev v porenskih deželah. Rekel je, da popje med ljudstvom raztresajo vest, da bi Bismarck rad papež postal, pa da se bodo vse katoliške cerkve podrle. A to še nij dosta, ljudstvo se celo tepe za svoje ležnjive pastirje, da je mora oborožena sila miriti. Nič manj predrzni pa nijso ultramontanci v zbornici. Tako je te dni ultramontanski poslanec Schorlemer-Ast cerkvene postave primerjal s kravjimi kožami, po katerih je držal Henrik IV. čez ledene Alpe, da bi prej prišel v Canosso. Kako duhovito!

Dopisi.

Iz Sloven. Gradca 10. maja. [Izv. dop.] Kar smo se večina rodoljubov bali, to se je žalibog denes res zgodilo. Narodna tla, ki so bila toliko let naša, akoravno je bila zmirom teška zmaga, se je pri tej volitvi vsled klerikalne trme zgubilo. Voljen je Nemeč g. Schmitt iz Marenberga s 37 glasi, klerikalni narodni kandidat g. Šuc je dobil samo 27 glasov. Svobodomiselni narodni kandidat g. dr. Rapoc je prepozno bil razglašen in so tudi nekateri njegovi volilci za klerikalca glasovali. V Slovenjem-Gradcu so Rapočevo kandidaturo še le zvedeli komaj dan pred volitvijo, tako večina volilcev za kandidaturo g. Fr. Rapoca niti vedela nij, kateri je bil sicer pogojno kandidaturu sprejeti obljubil, ako gosp. Šuc odstopi od kandidature, ali ako bi sila bila in bi se bilo nadjati, da narodna stvar vsled njegove kandidature zmaga.

Vendar gosp. Šuc nij hotel na nobeden način odstopiti, trdil je zmirom še ob času uže začete volitve, da ima 38 glasov, da je njegova zmaga sigurna in da nasprotnih volilcev najmanj 6 izostane tako, da bi gospod Schmitt le kakih 20 glasov dobil. Sploh je mož celi čas v iluzijah živel in se je v situaciji tako zmotil, da je bil slep, ker dve tretjini Slov. Graških volilcev njega ne mara, ako ravno so slednokrat vsi razve treh za narodnega kandidata, ki nij bil duhoven, g. prof. Pajka glasovali. Šoštanjski volilci so vsled discipline, ako ravno bi bili raji za g. dr. Rapoca glasovali, vsi razve treh svoje glase g. Šucu dali, da klerikalci nemajo izgovora, ka bi svobodnomiselna narodna stranka propada klerikalnega prena-

petega in strastnega g. Šuca kolikaj kriva bila. Se ve, da so se agitatorji g. Schmitta tudi takrat nepoštenih sredstev posluževali, da bi zmagali; tako so trem klerikalnim narodnim volilcem iz Marenberga certifikate proč vzeli, druge vsled različnih obljub si pridobili. Naši ljudje so nekateri premalo samostalni in značajni, ali to bi nič ne pomagalo, ako bi kak bolj čislani ali svobodomiselni narodni kandidat posvetnega stanu o pravem času kot kandidat proglašen bil. Gotovo bi slovenjegraški okraj narodni stranki ostal in ne bi se politični in narodni nasprotniki svoje zmage veselili. Neke prikazni pri tej priliki pa ne smem zamolčati. Gosp. dr. Rapoc je bil pri volitvi v Slov. Gradcu navzoč in obče vsestransko od vseh strani razve od klerikalne stranke sprejet jako prijazno. Ako ravno je on željo nemške-liberalne stranke, ka bi slovenski narodno-liberalni volilci svoje glase g. Schmittu dali ali se vsaj glasovanja vzdržali odločno odbil, gledé na narodno stališče, da je nam Slovencem narodnost prva in da narodnemu volilcu nikdar nij mogoče za Nemca in nenarodnjaka glasovati, je vendar večina volilcev gospod Schmitta bila pripravljena za g. dr. Rapoca glasovati, ako prvi pri prvem glasovanju ne zmaga. G. dr. Šuc pa je dal parolo svojim volilcem, da njegovi klerikalni volilci ne smejo svobodomiselnemu narodnjaku glasov dati, če se tudi 20krat glasuje. Se ve gosp. dr. Šucu je svoja osoba in klerikalizem več nego narodnost, pravega in čistega rodoljubja njemu manjka. Končno omenim, da je gosp. Schmitt obljubil, da ne bode nikdar zoper Slovence delal ali glasoval. Vederemo.

Iz Soške doline na Goriškem 9. maja [Izv. dop.] Dobro nam je došla od države posojena pomoč 30.000 gld. Majhena je res v primeri k hudim nasledkom lanske slabe letine, kateri so zadeli posebno nekatero okraje in občine naše dežele; toda deželni odbor je denar modro razdelil za v resnici obče koristna dela, katera bodo deželi resnično koristila. Zasluzka se ve, da ne bo mnogo za uboge delavce in obrtnike, kajti za 30.000 gld. dela se v celi deželi kmalu dovrši, in razna, pri raznih javnih delih potrebna tvarina stane tudi nekoliko denarja.

Posebno važno in koristno delo je izmočirenje doline med Kobaridom in Stareselom, katero je cenjeno na okolo 40.000 in se ima v 6 letih omagati. Po tej poti se bode mnogo sveta pridobilo za obdelovanje, in kar je še naj pomenljivejše, nezdravi sopari se preženo in ne le mrzlična dolina sama, nego cela okolica bo vesela ugodnih nasledkov čistega zdravega zraka. Za to delo je odločenih iz državnega posojila 4000 gld. in ker je vlada še 6000 gld. dovolila, nadejati se je, da se bode letos mnogo storilo. Zanesljivo poročstvo dobrega uspeha nam je tudi to, ker je delo izročeno dobrim rokam. Za nadzorovaije odločen inženier g. Banbellá je pri vodnih stavbah jako izveden voditelj in g. župan kobariški in deželni poslanec Pagliaruzzi, kateri se uže toliko let za uresničenje tega dela prav požrtovalno poganja, bode gotovo tudi sedaj pri izvrševanji ves svoj upliv in vso svojo skrb v to obrnil, da se izmočirenje kmalu in dobro dožene.

Tudi Plavam privoščimo posojeno podporo 2000 gld. za most čez Sočo, katerega zelo potrebujejo. Z onimi 2000 gld. katere jim je uže deželni zbor v pretekli sesiji v enak namen dovolil in s tem jim bode vendar izdatno pomagano. A vendar bodo morali tudi občinarji z delom pritegniti in premožnejši posestniki svoja ramena podložiti kajti s 4000 gold. bode stoprv zidarsko delo plačano. Kje je vse drugo in kje zvezni cesti na obeh straneh? Torej le neustrašeno in kolikor toliko požrtovalno na delo, da ne ostane dovoljena pomoč v državni blagajnici! Mi Tolminci se tudi nadejamo, da bodedo kedaj rabili nov most v Plavah, kedar se bode namreč v zvezo del z načrtano cesto čez Gradec, katere se bo prej ali pozneje vendar lotil cestni odbor Kanalski. Pametnejše bi bilo gotovo, nego da sanja o novih cestah čez Lom in bog ve kod.

Iz Gradca 8. maja. [Izv. dop.] Po svojem znanji sem se dobro podučil o stanji štajerskih gimnazij. Naj tukaj opišem stanje celjske gimnazije. Koncem preteklega polletja je glasoviti naravopisec ondotne gim. g. Huber, velik učenjak in pošten Nemeč v pokoj dejan zaradi nepopoljšljive bolezni. Dr. Hirsch, neznamen duh, pri učencih sploh

umirajočega Martineza. A obrne se burno proti meni.

— To so sanje, kaj ne? me vpraša, ali pa sém slabo slišal.

— Jaz ne zahtevam od vas, da bi mi kaj obljubovali, ali da bi govorili, deje Martinez, pa položi roko Silveriji na glavo. Jaz vas poznam, Warren. Ako rečete da, pa mi je zadosti.

Texien si popravi košate lase, ter si razpreča brado. Solza se mu zatrklja po lici. Obrne se, zgrabi za roko nad Silverijino glavo, jeclja nekaj nerazumljivih besed, pa sede.

Župnik pa jaz sva morala biti za priči, ko je Martinez postavil Warrena za varovalca Silverije in za oskrbnika svojih posestev. Martinez se je držal, kakor bi spal. Ta mirnost me je osupnila. Prinesó se dve luči. Martinez odpré oči.

— Režite, režite, deje zmešan.

Ko se dan začne umikati noči, Martinez izdihne dušo. Bil je pošten mož. Warren je molčal, držal se je resno ter bil vedno

nagnen na Martinezovo zglavje. Poljubil ga je še predno ga je grobokop zasul.

Dvanajst let je od takrat! Življenje so sanje. Martinez je poznal ljudi. On je bil moder mož. Mi smo ga grajali. Bili smo norci!

Silverija izpolni ravnokar osemnajsto leto. Warren je vedno skrbel za njo. Pa je bóga mi tudi deklica, kakoršno si more naslikati sama domišljija. Delavnost, vztrajnost, poštenost Warrenova ji je pridobila vsa posestva njene družine nazaj. Silverija je ena najbogatejših deklic v celi provinci. Kar je Martinez umrl, ga ne dobiš bolje varčnega, bolje treznega, bolje spoštovanega človeka, kakor je Warren. Ko smo prišli pred tremi meseci licencijat, župnik pa jaz proti večeru sè slovesnosti pri sv. Duhu, mi je moja stara dekla Texiena navedla, kot izgled, kateri se mora posnemati.

Warren je zdaj okolo petdeset let star. On ima samo eno veselje, eden ponos, eno misel: Silverijo. On ljubi njo, ona ljubi

njega. Zdaj pa še enkrat: zakaj ga hoče Diégo Lara usmrtiti?

III.

Noč se je začela spuščati na zemljo, ko pridem do mestnih vrat. Treba mi je bilo izpodbosti Kozaka. Ukorištil si je mojo zamišljenost ter korakal po svoji volji. Jaz trenem z uzdo ter stisnem kolena. Žival me razumeje, da se jej ne bode treba dolgo več upirati. Zato steče. Jaz grem naravnost k Diégu. Nij ga bilo doma. Jaz naročim, naj pride k meni, kadar hoče do polnoči; potem obiščem še dva ali tri bolnike. Ko pridem blizu župnikovega stanovišča, začujem naenkrat za soboj peketanje konjskih kopit. Doide me Lucio Dominguez. Mladi zemljemerec je bil ves bel od prahu. Njegov konj se mi je zdel ves zdelan.

— Slab lov, slab, doktor! mi deje ter mi stisne roko. Tapir, katerega kožo sem vam bil obljubil, skače še po gozdih.

— Ali nijsi tako ravnal, kakor sem ti jaz naročal?

— Žival je treba poprej videti; jaz pa

in povsod baje jako nepriljubljen, prestavljen je ravno tisti čas k nam v Gradec na pripravnišnico za učiteljice. Za slovó so mu — pravi se — učenci okna potolkli. Taisto so storili tudi plemiču Berger-ju (zamenitelju Kermavnerjevemu) ki je po rodu Tirolec, nekdanj Holcingerjev učenec, od njega iz Vinkovec gori privlečen, skoz in skoz nepraktičen učitelj. Zavoljo teh osebnih lastnostij je učencem mnogo škode storil, in odtod potem črt in mržnja in podrobljena okna. Hluščik, katerega ste uže večkrat v „Sl. Narodu“ imeli, ima res velike slabosti. Če je le polovica res, kar se od njegove strastnosti pripoveduje, tedaj je uže zdavnaj zaslužil vsaj prestavljenje. Učenci 7. in 8. razreda uže več let tožijo, da so za grščino in latinščino, kateri v istih razredih ponajveč ou predava, prav nič ne pripravljaja in da je zatorej uže čisto priproste početne stvari (kakor pravila naglasa v grščini, terminologijo v nauku nemške jake in slabe sprege in t. d.) pozabil, pri vsem se pa še kaj ošabno oponaša. Se ve da je za vse to v prvej vrsti odgovoren ravnatelj. Ali sam skoz iz skoz birokrat, samo za 4 nižje razrede po starem konkurzu osposobljen gramatikalni učitelj nij niti znanstveno niti sicer sposoben take napake odpraviti, posebno ker je Hluščik hud in se ga še bati mora. Največja napaka ravnateljeva je pa ta, da vedno in dosledno Slovence, kolikor se da, odbija in odganja, v čem ga višji vladni krogi, kateri nas Slovence, kakor ste sami jako dobro v 102 št. „Naroda“ omenili, neizmerno odbijajo, le preveč poslušajo in podpirajo. Zategadelj pa mladina in pa celi slov. narod trpi. Ker ima skoro same Nemce za učitelje, ti pa naših slovenskih učencev v prvem in še tudi drugem razredu nič ne razumé, je nauk tako slabega vspeha, da se skoro polovica učencev izgubi, kakor se je tudi letos zgodilo, ko je med 43 učenci I. razr. 19 dvojko ali trojko dobilo od učitelja trdega Nemca. Pa če tudi izplavajo, ostanejo v latinščini in nemščini, posebno v slovnici tako slabi, plitvi in luknasti, da potem v celem daljnem nauku hirati morajo. Ko bi navlaš kedo hotel prav narobe ravnateljovati, mislim, da ne bi lahko večjih napak storil, kakor postavim, ko bi v VI. razred neizpi-

tanega učitelja in pa nefilologa za latinščino postavil a v prvi razred pa izpitanega klas. filologa za računstvo. To se je tukaj ne samo zgodilo, ampak tudi od c. kr. šolsk. svetovalstva potrđilo, čemu se mora res celi svet čuditi. Teh in takih napak je toliko, da jih ne bi bilo mogoče vseh popisati. Da je mladina posebno v višjih razredih za tega delj vsa pobita, žalostna, si lahko sami mislite. V naj ožjej zvezi s to gnjilostjo je tudi sledeče, kar še Vam omeniti moram. Zadnje dni velikega tedna prinesla je bila tukajšnja uradna „Graz. Ztg.“ med drugim tudi oglas, da se na celjskej gim. jedno mesto za (samo) nemški jezik razpisiva. Taisti razglas je bil potem, mislim, 7. aprila tudi v „Wienerici“. V tej stvari leži najbrž zopet kaka posebna intriga, o kateri morebiti še kaj kasneje pišem, da je pa velika krivica in celo nepostavnost, to bo vsaki lahko sprevidel, kedor postave o izpitu za gimnaz. učiteljstvo oziroma o pogojih in pravicah do kakega učiteljskega mesta na gimnazijah pozna. Opozorujem na to tudi naše poslance. Natečaj sega do zadnjega maja. Drugi pot o mariborski in kasneje o ptujski gimnaziji poročam.

Domače stvari.

— (Za koncert), ki bode na korist ubogim dijakom ljubljanskih srednjih šol v ljubljanskem gledališči prihodnji pondeljek 18. maja, in pri katerem se sodeluje od slovenske in nemške strani, delajo se marljivo vse priprave.

— (Delavsko bolniško društvo) je imelo v nedeljo občni zbor. V novi odbor so voljeni za predsednika g. Harisch, za namestnika krojač g. Hartman, tajnik g. Rütting, kasir g. Grčar, odborniki gg. Hafner, Lasecki, Kavcki, Turk, Burijan, Klein, Tomaselli, Belar, Stromajer in Košir.

— (Letina). Deželna vlada je okrajnim glavarjem ukazala poročati, kako letina kaže.

— (Z Gorenskega) se nam piše: Pri nas uže več dni dežuje in po Jelovici sneži; mráz je po hribih pobral češnje, in tudi mnogo drugega sadja. Pa po ravnini stoji sadje še prav dobro, ako bog da le kmalu lepo topla

vreme, imeli pa ga bomo dosti. Cená pri goveji živini je za 15 do 20 fl. nižja, meso pa še zdaj po stari ceni! Torej opozorujemo može, ki mesu ceno delajo, da naj se pregledajo, ker sila je tako drago meso kupovati, a kmet cenejše prodajati mora ako boče denar dobiti.

— (Slana) je 7. maja po slovenskem Štajerskem na več krajih po vinogradih zopet veliko škodo naredila. Žalostne novice.

— (V Črnomlji) je nastala zopet živinska kuga. Ker dežela nema po odstopu Bleiweisovem nobenega posebnega živinskega zdravnika, poslan je dr. Keesbacher v Črnomelj, da vse potrebno proti razširjenju kuge napravi.

— (Umor.) V Prelesji občina Plava na Goriškem so ubili gospodarja po domače Verba. Povod temu hudodelstvu dajal je razpor med ondotnimi prebivalci in sosednimi Brijci, ki imajo skup še ne razdeljene občinske pašnike. Imenovani gospodar je sekal na lastnem oddelku raglje, mladenič Brije to vidi, mu grozi, da ne bo dolgo sekal ter mu vrže kamen v glavo tako, da mrtev obleži. Kakor čujemo, sedita uže dva tega hudodelstva sumljiva človeka v zaporu. Klerikalni „Glas“ temu pristavlja: Le liberalni bodite, udrihajte po duhovnih, hudodelnike pa pitajte in imeli boste srečne občine — po ječah. A mi pravimo: „Ljudstvo učite omike in ljubezni ne pa sovraštva do liberalcev.“

— (Samoumor.) Iz Gorice se nam piše: Petek popoldne se je s pištolo ustrelil strežaj grofa Melsa; zadel se je v glavo in se je takoj mrtev na tla zgrudil. Okradel je bil svojega gospodarja za mnogo dragočnosti in iz bojazni pred sodnijo in zaporom, končal si je raji sam življenje.

Razne vesti.

* (Prorok.) Pater Trankvil Wolfgang z Angleškega, ki je v juniji lanskega leta v Monakovem umrl, je zapustil sledeča proročanja od leta 1874 do 1890: Leta 1874 utrjenje španske republike. — Nezadovoljnost na Francoskem. — Splošno pripravljanje na vojsko v Italiji. — Nov državni glavar na Francoskem. — Smrt papeža Pija IX. — 1875: Vojska med Italijo in Francosko. — Italijanske vojske oblegajo Paris. — Pobjo

sem bil šest noči v gozdu, pa je še slišal nijsem.

— To se mi ne zdi čudno. Indijani kopitu te prapopotne živali prilastujejo čeznaravno moč, ima pa zato toliko preganjalcev, da kmalu zgine iz Amerike. Tapir, katerega Plinij nij poznal . . .

— Ali vas lahko obiščem jutri, doktor?

— Da, gotovo. Ali me imaš kaj vprašati?

— Rad bi vas nečesa prosil.

— Govori, kaj hočeš? rečem jaz, pa potegnem Kozakovo uzdo.

— Jutri vam povem.

— Kakor račiš! Ti si prijahal po turski cesti?

— Da, doktor; dirjal sem, da bi vas dohitel. Vedel sem, da ste pred menoj.

— Kdo ti je povedal? vdova Lopez?

— Ne; Diégo Lara.

— Tvoj prijatelj Diégo, vskliknem jaz, je . . . Na zvidenje.

— Diégo nij moj prijatelj, doktor, saj

veste, da ne, odgovori živahno Lucio. Kaj ste hoteli pa še pristaviti?

— Ničesa. Na zvidenje, jutri.

Lucio gleda za menoj. Kako nasprotje med tem prijaznim, pridnim, pohlevnim mladeničem, pa med Diégom, kateremu sem imel povedati več, nego eno resnico! Kadar licencijat pa župnik tožita, da je sedanji red slabši od prejšnjega, navajam jima Lucia, pa se morata prikloniti moja stara prijatelja.

Konj zarezgeta pred mojimi vrati.

— Bog bodi hvaljen, doktor, reče Warren, pa se približa v mraku, da bi mi s konja pomagal. Bal sem se uže, da vas ne vidim ta večer.

Jaz stisnem živahno svojemu prijatelju roko, ter mu čestitam, da se je obvaroval mehikanske zavratnosti. Jaz sem mu ravnokar, ne da bi on vedel, rešil življenje.

— Kaj pa mislite? me začuden vpraša.

— Ničesa, ničesa, Warren, dobro se mi zdi, da vas vidim zdravega in celega.

Med govorjenjem potapljam Texiena po ramenih. On me vedno bolj začuden gleda.

— Stavim, pravi, da ste obiskali zdaj bolnika, ki kmalu ozdravi?

— Ki ja uže zdrav, kakor upam, vskliknem jaz. A kak dober veter vas je prinesel? Nekaj časa sem ste me vi pa vaš varovanka popolnem pozabila.

Midva stopiva v mojo sobo. Warrenov obraz je bil žalosten.

— Pa vendar nij Silverija bolna? ga naglo vprašava.

— Da, doktor, pa zelo bolna. Zaradi nje sem prišel k vam.

Jaz vzamem klobuk, ki sem ga bil ravnokar položil na stol. Ta malá Silverija mi je bila bolj pri srci, kakor ves rod, katerega sem videl vzrasti, katerega veselja in žalosti sem delil. Silverija ima vesel značaj, originalen, kakor Francozinje, in je tudi včasih tako živahna. Potem pa ji je neka nerazložljiva samovoljnost narave, ki se pa ne ponavlja, podelila kostanjeve lase, črne oči, kakor jih je nekdanj ona Kamila . . .

(Dalje prihodnjič.)

francoske vojske. — Algier oblegajo Italijani. — Narodno glasovanje na Korziki, Nizzi, in Savoiji. — Povodnje na Avstrijskem. — 1876: V mesecu marnu se vda Paris. — Ratifikacija miru na Korsiki. — Korzika, Nizza in Savoija se utelesijo italijanskemu kraljestvu. — Upor na Španjskem in padeč tamošnje vlade. — Kuga na Ruskem. — Princ Friderik, nemški cesar. — Upor na Angleškem. — 1877: Kumunizem in lakota na Francoskem in Španjskem. — Evropski kongres v Rimu. — Novi papež se spravi z italijanskim kraljem. — Splošno pripravlanje k vojski v celi Evropi. — Francoska se razdeli v štiri države. — Povodnje in strašni viharji na Italijanskem. — Grozoviten mraz na Nemškem. — 1878: Nov evropski kongres v Berlinu. — Smrt angleške kraljice Viktorije. — Nova vlada na Španjskem. — Kristijani na Turškem se osvobodé. — Nezadovoljnost na Portugalskem, Poljskem in na Ogerskem. — Kolera na Francoskem. — Na Bavarskem se iznajde sredstvo proti koleri. — 1879: Strašni viharji na Angleškem. — Povsod je mir. — Vse odloži orožje in na morji se veliko novega najde. — Hude kazni proti onim, ki vlade ščujejo in proti onim, ki narode k uporom šuntajo. — Papež noče biti več najvišji cerkven poglavar, prearedi katoliško cerkev, ter odpravi jezuitovski red. — 1880: Splošni mir. — Smrt ruskega carja. — Pobratenje narodov. — Razcvetenje gospodarstva, dela, obrtnije in trgovine. — V Monakovem važne iznajdbe. — Vsa Evropa je srečna. — Papež blagoslavlja narode in mir traja do leta 1890.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

Od kar je Nj. sv. papež po prvi izvrstne Revalescière du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezni v želodci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na sluzni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

Veliki Varadin, 28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalescière. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaju čudeže storilo, zaradi česar to zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalescière me je od nevarnega katara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsah odrešila, katere so vsem lekem kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljšje priporočiti.

Florijan Köllner,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečajni kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Lubluku Diechtel & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Merič, v Merauu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

9. in 10. maja.

Pri Slonu: Blaznik iz Domžal. — Ambrož, prokurist, Mescalchi, Zanchi iz Trsta. — Hočevar iz Krškega. — Bergman, potnik, Korovitz, potnik z Dunaja. — Kresz, vinski trgovec iz Bataszeka.

Pri Mailči: Knaus z Dunaja. — Hartmann iz Sevnice. — Schwarz, potnik, Klemberger, potnik z Dunaja. — Fink iz Gradca.

Dunajska borza 11. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	5 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	20
1860 drž. posojilo	105	25

Akcije narodne banke	978	—
Kreditne akcije	216	—
London	111	85
Napol.	8	97
C. k. cekini	—	—
Srebro	106	30

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

Poziv

k šestemu rednemu občnemu zboru, družbenikov vseh oddelkov,

kateri bode

17. maja t. l. ob 9. uri predpoldan

v lastnem postopji banke „Slavije“

senotrg (Heumarktplatz) št. 978—II.

PROGRAM:

1. Letno sporočilo, delovanje banke za 1873.
2. Sporočilo računskih pregledovalcev.
3. Določilo honorarov:
 - a) za računske pregledovalce,
 - b) za poverjenike glavnih zastopov.
4. Volitev:
 - a) štirih sodov in treh namestnikov opravnega sveta,
 - b) treh računskih pregledovalcev in dveh namestnikov,
 - c) osmih razsodnikov,
 - d) poverjenikov raznih glavnih zastopov.
5. Imenovanje častnega souda.

(§. 31—II. spl. prav.)

Vsled §. 31—III. imajo pravico, se občnega zbora udeležiti, glasovati in voliti:

- a) ustanovniki,
- b) oni družabniki, kateri so v oddelkih I., II. in III. zavarovani najmanje za gld. 1000 istine, ali dohodek enake cene; ali pa v enem ostalih oddelkov zavarovani za gld. 10.000 in sicer ne manje kot eno leto.

Izkaznice (legitimačni listki) se dobivajo dva dni pred občnim zborom v pisarnici banke „Slavije“, listki od bankovnih zastopnikov prejeti, se predložijo k potrditvi in izkažejo z dotičnimi zavarovalnimi listinami.

Opravilni svet

vzajemno-zavarovalne banke „Slavija“

(125)

v Pragi.

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

Poziv

k zboru družbenikov

oddelka III.,

(vzajemno podedovansko društvo),

kateri bode

16. maja t. l. ob 10. uri predpoldan

v lastnem postopji banke „Slavije“.

1. Letno sporočilo za 1873.

2. Volitev treh sodov in treh namestnikov pregledovalnega odbora. (Controllis-Ausschuss.)

Izkaznice se dobivajo dva dni pred občnim zborom v pisarnici banke „Slavije“, listki od bankovnih zastopnikov prejeti, se predložijo k potrditvi in izkažejo z dotičnimi zavarovalnimi listinami.

Opravilni svet

vzajemno-zavarovalne banke „Slavija“

(126)

v Pragi.